

Groninger Dorpen

Eerste snelle analyse enquête Groninger Dorpen Corona: dorps- en buurthuizen d.d. dinsdag 7 april 2020

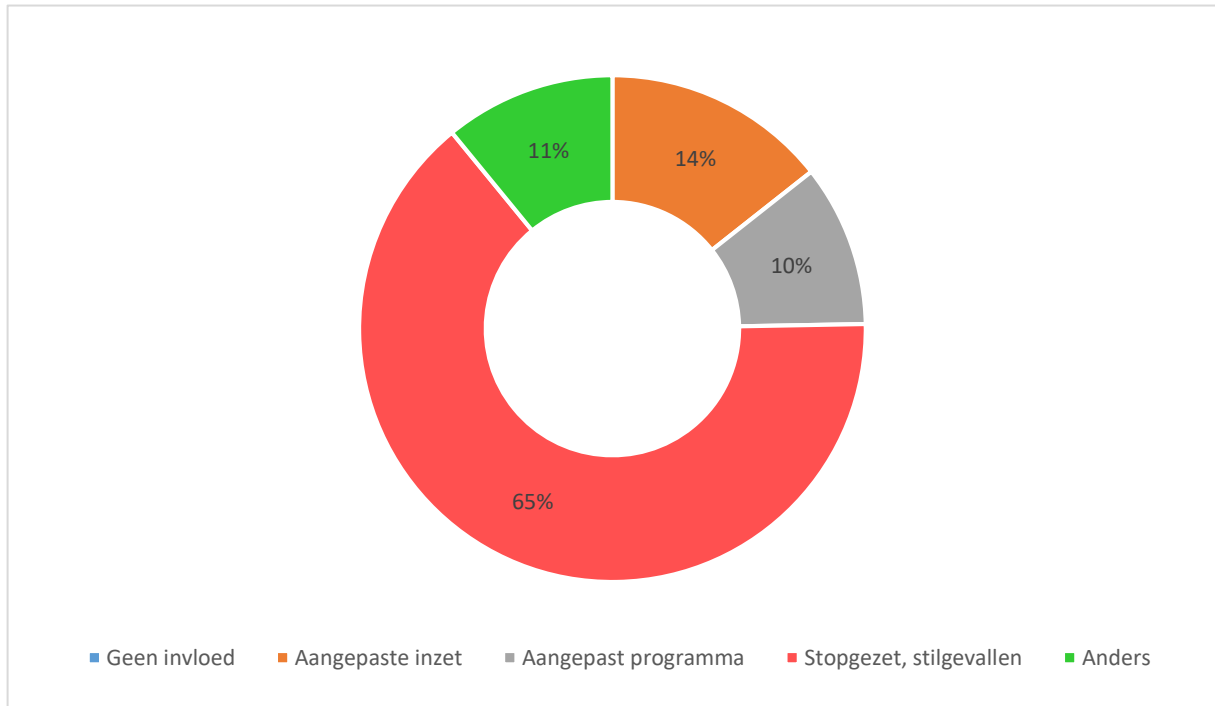
1. Inleiding

Groninger Dorpen inventariseert de gevolgen van de Corona crisis voor dorpen. Om de gevolgen goed in kaart te brengen hebben we een enquête gemaakt voor verschillende bewonersorganisaties en bewonersinitiatieven. Op het moment van schrijven hebben 404 personen de vragenlijst bekeken. Van de 404 mensen die de vragenlijst hebben bekeken zijn er 175 vertegenwoordigers van organisaties die de vraag hebben beantwoord “Ik geef toestemming om de informatie te delen zoals uitgelegd.” Van deze 175 mensen hebben er 168 aangegeven dat zij toestemming geven om de informatie te delen. De onderstaande analyse is gebaseerd op deze 168 vertegenwoordigers van organisaties. Groninger Dorpen kent 160 leden dorpsbelangenorganisaties, 110 dorpshuizen, buurt- en wijkcentra (in sommige gemeenten een 100% dekking, in andere niet) en via het Netwerk Zorgzame Dorpen bevroegen wij meer dan 150 initiatieven.

Vanuit een kort globaal provinciaal overzicht van alle reacties vanuit de dorpsbelangenorganisaties, dorps- en buurthuizen, dorpsbelangenorganisaties en zorg- en leefbaarheidsinitiatieven, leggen we in deze eerste analyse **de nadruk op dorps- en buurthuizen**. Dorps- en buurthuizen hebben een belangrijke sociale functie binnen de lokale gemeenschap en zijn een belangrijke ledengroep voor Groninger dorpen. **Dit is een eerste snelle analyse. De vragenlijst staat nog open waardoor we nog steeds informatie verzamelen. Er volgt later een uitgebreidere analyse.**

2. Globaal provinciaal overzicht van alle bewonersorganisaties

De vraag hoe de Coronamaatregelen invloed hebben op bewonersorganisaties geeft een snel en globaal beeld van de gevolgen van de Coronamaatregelen (zie figuur 1). Hierbij geeft een grote meerderheid (ongeveer 65%) aan dat zij hun activiteiten helemaal hebben stilgezet. Er is niemand die heeft aangegeven dat de Coronamaatregelen geen invloed hebben op hun activiteiten.

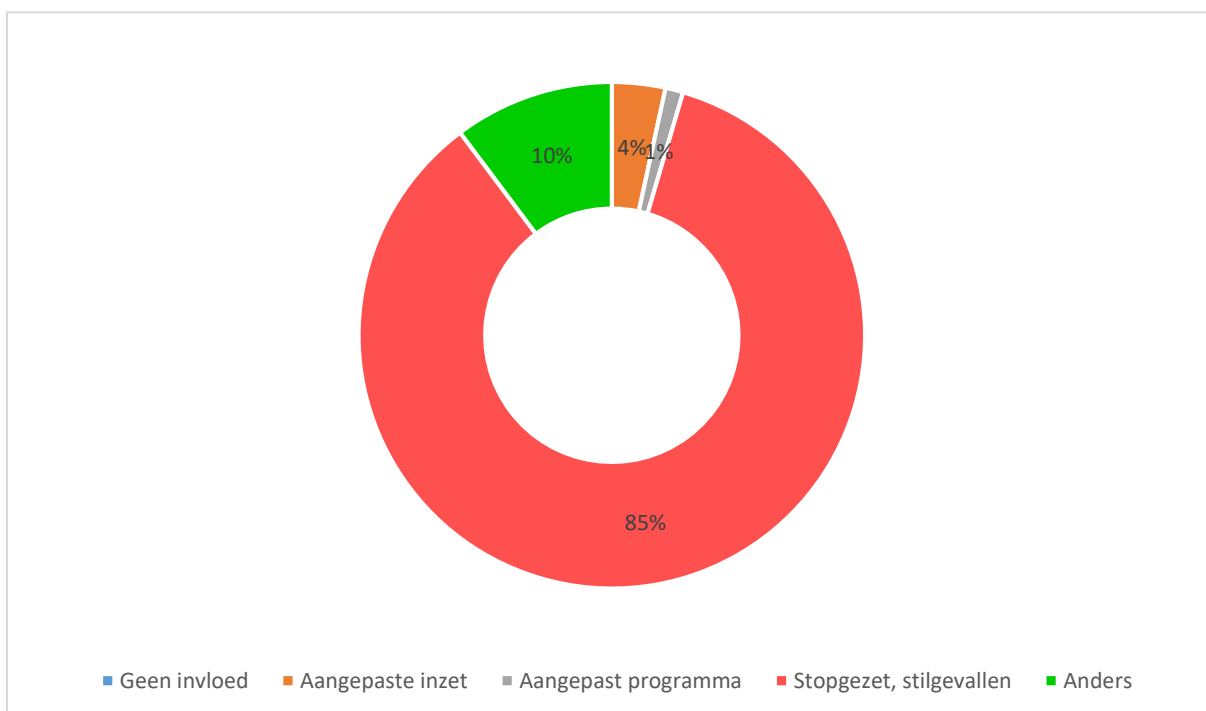

Figuur 1: Hoe beïnvloeden de maatregelen rondom de coronacrisis jullie organisatie? Hoe gaan jullie daarmee om?

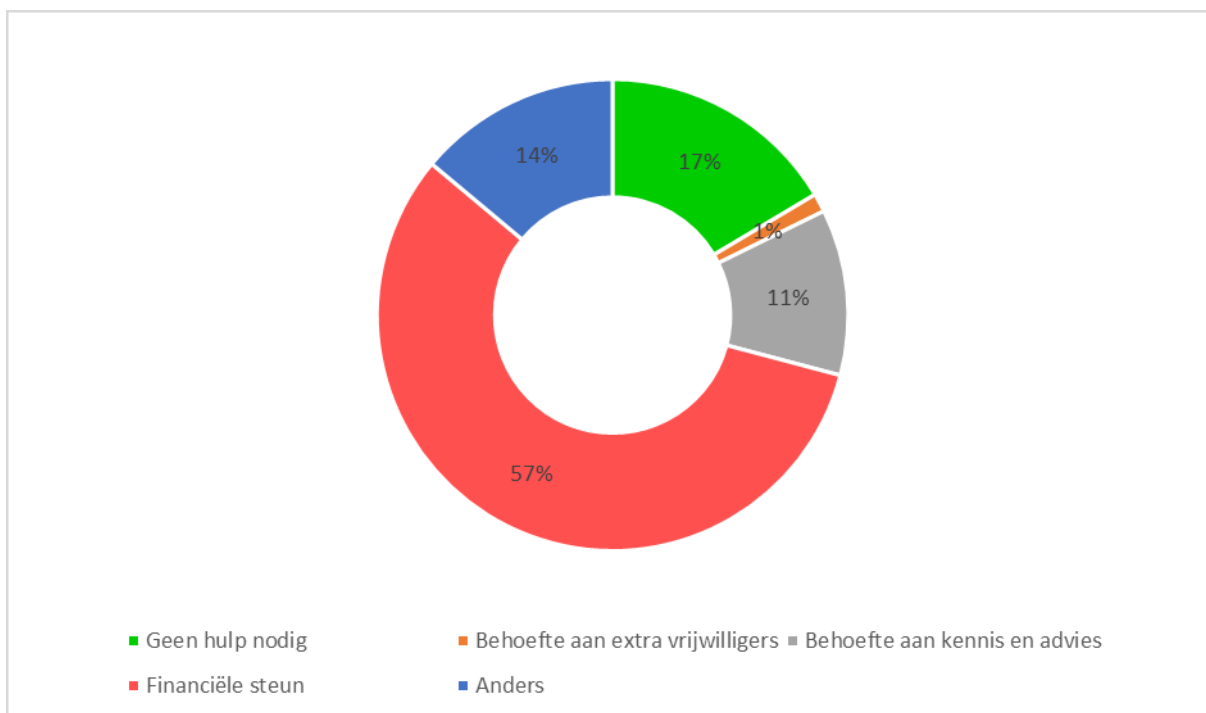
De Coronamaatregelen hebben dus grote invloed op de activiteiten van bewonersorganisaties en bewonersinitiatieven.

2.1. Dorps- en buurthuizen

Dorpshuizen en buurthuizen ervaren veel gevolgen door de Coronamaatregelen. Bij de vraag hoe de Coronamaatregelen invloed hebben, geeft 85% van de dorps- of buurthuizen aan dat ze zijn stopgezet of stilgevallen (zie figuur 2). Dit percentage ligt veel hoger dan het percentage van het totaal aantal vertegenwoordigers van organisaties dat heeft aangegeven dat ze zij hun activiteiten hebben stopgezet of zijn stilgevallen, namelijk 65% (figuur 1).

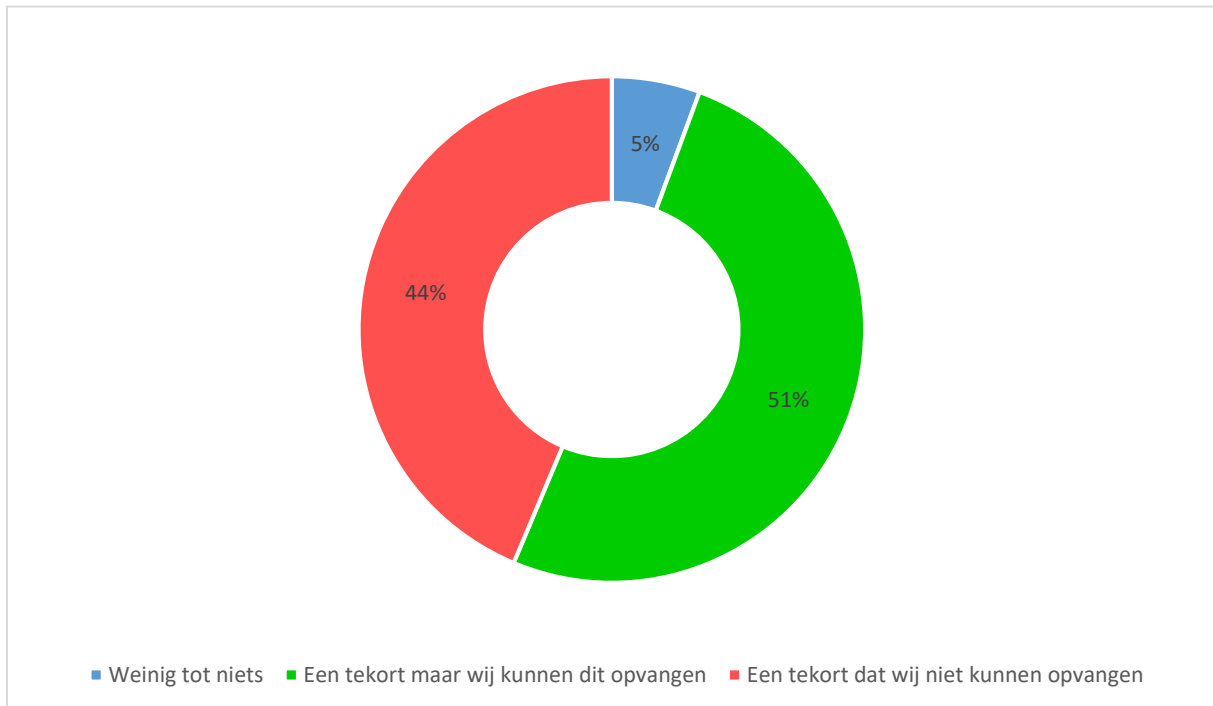
Figuur 2: Dorps- en buurthuizen: Hoe beïnvloeden de maatregelen rondom de coronacrisis jullie organisatie? Hoe gaan jullie daarmee om?

Figuur 3: Dorps- en buurthuizen: Wat voor hulp heeft jullie organisatie op dit moment het meeste nodig?

Het percentage van dorps- of buurthuizen dat aangeeft financiële steun nodig te hebben, ligt op 57% (figuur 3). Het aandeel van de dorps- en buurthuizen dat aangegeven heeft dat zij door de maatregelen rond de coronacrisis een tekort hebben op de begroting dat zij niet kunnen opvangen (zie figuur 4) is

44%. De helft van de dorps- en buurthuizen geeft aan dat zij een tekort verwachten én dat zij dit kunnen opvangen. Slechts 5% verwacht weinig tot geen financiële gevolgen te ondervinden van de Coronamaatregelen.

Figuur 4. Dorps- en buurthuizen. Welke gevolgen heeft dat voor de begroting en jaaromzet? Kunnen jullie de financiële gevolgen opvangen?

Inschatting financiële gevolgen

Veel dorps- en buurthuizen geven tegelijkertijd aan dat de financiële gevolgen van de maatregelen rondom de Coronacrisis nog lastig in te schatten zijn. Het is zeer afhankelijk hoe lang de Coronamaatregelen blijven gelden.

“Dat is nog afhankelijk hoelang de crisis nog gaat duren. De verwachting is tussen de € 3000 en € 5000. Daarnaast zit het dorps- en buurthuis in een groot verbouw en versterkingstraject, alleen door de crisis loopt dit ook vertraging op. Wij zitten nu in een tijdelijke huisvesting, maar daar kunnen onze reguliere winteractiviteiten niet in plaats vinden. Aanvankelijk was de planning dat wij eind november weer gebruik konden maken van het vernieuwde dorps- en buurthuis, maar dat is nu al bijgesteld naar begin 2021. Dit heeft ook negatieve gevolgen op onze inkomsten.”

“Het dorps huis is, zoals het nu lijkt, tot 1 juni gesloten. Daarom hebben we geen huurinkomsten van de vaste en incidentele gebruikers/huurders; ook missen we drie bingoavonden. (Ook die van 14 maart hebben we geschrapt). We verwachten daardoor € 2500,- minder aan netto-inkomsten te hebben. We hopen dat de pachter zijn pacht wel kan blijven betalen. Zo niet, dan missen we vrijwel alle inkomsten. We hebben inmiddels wel uitstel van betaling van de gemeentelijke belastingen aangevraagd, die we natuurlijk over drie maanden wel moeten betalen, terwijl we de gemiste inkomsten niet kunnen terug verdienen.”

“Blijft de sluiting van ons dorps huis gehandhaafd tot 1 juni, dan gaat het om ongeveer € 8000,- die we mislopen. Dat is ongeveer 30 % van ons inkomen. Onze vaste jaarlasten zijn € 24.000,- Begin juni wordt besloten of het twee jaarlijks congres eind augustus/begin september wel door zal gaan. Deze inkomsten zijn voor ons noodzakelijk bron van inkomsten om de begroting te dekken. De revenuen van het congres zijn ongeveer € 15.000,- , dankzij brede inzet van vrijwilligers. Kortom het slechtste scenario is dat we dit jaar een tekort hebben door de coronavirus van € 23.000,-“

De schattingen lopen zeer uiteen. Eén dorps- of buurthuis vreest dat dat zij vanaf half maart tot eind mei een totaal bedrag van €750 mislopen, maar is ook een respondent die aangeeft dat ze tot nu toe al €10.000 aan inkomsten hebben misgelopen. Ook de schattingen over het percentage van de jaaromzet dat dorps- en buurthuizen vrezen te missen, loopt zeer uiteen. Sommigen geven aan dat zij vrezen dat een kleine percentage (tussen de 1 – 10%) van hun jaaromzet mislopen, maar er zijn 4 dorps- en buurthuizen die schatten dat zij ongeveer 80% van hun jaaromzet mislopen en één dorps huis vreest zelfs dat zij 90% van hun jaaromzet verliezen. Al met al kunnen de financiële gevolgen van de coronamaatregelen nog lastig worden vastgesteld, omdat de duur van de maatregelen nog niet zeker zijn.

Andere problemen: gemis sociale contacten en sociale cohesie, tijdverlies verbouwing

Naast de financiële problemen lopen dorps- en buurthuizen nog tegen andere problemen aan. Hieronder worden een aantal antwoorden weergegeven die de andere problemen waar tegen dorps- en buurthuizen aanlopen goed laten zien.

“Het dorpshuis vervult wekelijks een behoefte aan het hebben van sociale contacten bij de dorpsbewoners. Deze worden maar voor een heel klein deel op een andere manier ingevuld. Daarnaast wordt het dorpshuis gerenoveerd door veelal dorpsbewoners, deze renovatie ligt voor een heel groot deel stil.”

“Alle vaste lasten lopen door. We kunnen geen sociale activiteiten plannen als bv. klusgroep om gebouw te onderhouden. De voorraad is straks over leverdatum heen. Onderhoud staat op laag pitje. Kans dat activiteiten straks niet meer terug komen. We zijn druk doende met revitaliseringsplan van dorpshuis Ezinge. Door Corona ligt het hele project stil. We lopen enorm tijdsverlies op en de kans bestaat dat straks de subsidie gevers hun toegezegd geld niet meer uitkeren wegens verstrijken van termijn.”

“Dat vrijwilligers andere activiteiten vinden en daardoor mogelijk voor ons niet meer beschikbaar zijn. De gezelligheid verdwijnt uit het dorp, de clubjes missen hun vaste ontmoetingspunt. Veel mensen uit de omgeving komen in het zomerhalfjaar langs lopen of fietsen voor een gezellig bakje koffie, dat gezellige momentje voor hen (en onze vrijwilligers) wordt node gemist.”

“Overschild zit midden in herbouw en dorpshuis was middelpunt sociale cohesie en bijeenkomsten. Onderling contact van dorpingen via internet is geen bruikbare optie. Verlies sociale cohesie?”

Heel veel mensen benadrukken de sociale functie die een dorps- en buurthuis vervult in de lokale gemeenschap. Verschillende projecten zijn stilgelegd en dat gaat volgens sommigen ten koste van de sociale cohesie in het dorp. Ook hebben enkelen aangegeven dat zij bezig waren met het renoveren of verbouwen van het dorpshuis, maar door de Coronacrisis ligt de bouwactiviteit stil.

En toch ook hier noaberschap

Om het verlies van de sociale functie toch op te vangen ondernemen sommige vertegenwoordigers van dorps- en buurthuizen enkele initiatieven om andere mensen of organisaties te helpen.

“We hebben iedereen op de hoogte gebracht dat we een aanspreekpunt willen zijn voor ouderen en kwetsbare groepen en dat we die groepen in de gelegenheid hebben gesteld om voor hun boodschappen, medicijnen e.d te willen bezorgen. Nadat we een week helemaal dicht zijn geweest hebben we in navolging daarop ook aangegeven dat we ook friet en snacks kunnen bezorgen (tot aan de deur) afrekening naderhand of via tikkie.”

“Berichten en contactnummers van de gemeente Het Hogeland tegen eenzaamheid en over hulpvragen verspreid in onze nieuwsbrief. Financiële afspraak gemaakt met onze huurders (50% korting voor de maanden april en mei)”

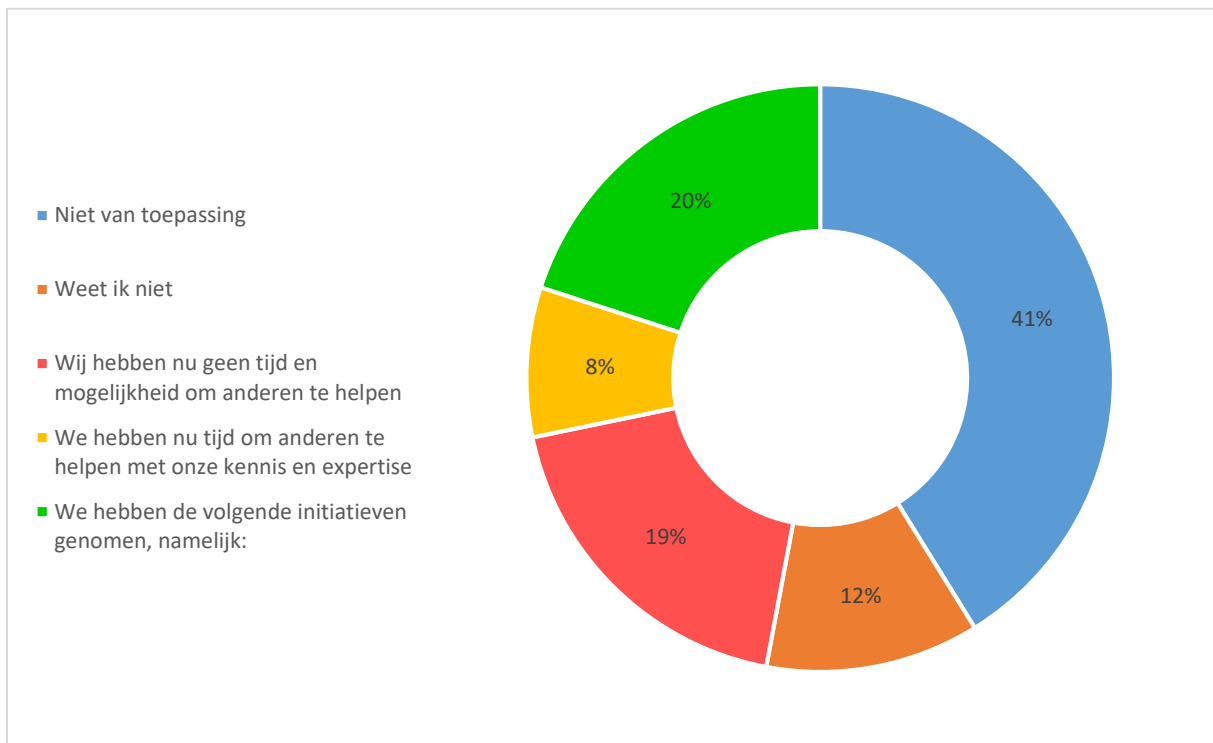
“We hebben samen met dorpsbelangen iedereen een bos tulpen gegeven. Om een hart onder de riem in deze tijden te steken.”

“De voorraden handschoenen en desinfecterende middelen zijn aan de thuiszorg gedoneerd.”

Enkele dorps- en buurthuizen geven aan dat zij een bezorgdienst zijn gestart waar inwoners verschillende etenswaar kunnen bestellen. Een aantal dorps- en buurthuizen heeft ook aangegeven dat zij via flyers, nieuwsbrieven of facebook informatie hebben gegeven over hulp bij eenzaamheid. Regelmatig worden ouderen genoemd als belangrijkste doelgroep, want volgens de reacties zijn zij het kwetsbaarst voor eenzaamheid bij het sluiten van de dorpshuizen.

Het aantal dorps- en buurthuizen dat aangeeft dat zij andere mensen of organisaties helpen is 28% (zie figuur 5 de groene en de gele categorieën). Het merendeel van de dorps- of buurthuizen (41% figuur 5) geeft aan dat deze vraag niet van toepassing is. 19% van de dorps- of buurthuizen geeft aan dat zij niet de tijd hebben om anderen te helpen. Het is misschien ook wel lastig als organisatie van een dorps- of buurthuis om andere mensen of organisaties te helpen aangezien de meeste dorpshuizen gesloten zijn (zie figuur 2). Het volgende antwoord illustreert dat goed:

“Op dit moment vinden er geen activiteiten plaats in het dorpshuis. Echter indien nodig, in geval van bijzondere activiteiten zoals bijvoorbeeld een begrafenis of wanneer er gekookt gaat worden voor mensen in het dorp, stellen wij het dorpshuis daarvoor open. Natuurlijk overeenkomstig de richtlijnen.”

Figuur 5. Dorps- en buurthuizen. Hebben jullie initiatief genomen om andere mensen, organisaties te helpen in deze moeilijke tijd? Zo ja, welke?

Ontvangen organisaties al steun?

Uit de enquête blijkt dat merendeel van de dorps- en buurthuizen (nog) geen extra steun ontvangen. Enkele vertegenwoordigers van organisaties geven aan dat zij enige extra steun van de gemeente krijgen, maar de meerderheid van de dorps- en buurthuizen krijgt (nog) geen extra steun van de lokale overheid.

“We zitten nu in gemeente Westerkwartier na de herindeling. Afspraken over ondersteuning dorpshuizen zijn niet duidelijk daar er een nieuw beleid wordt gemaakt. Nu in huidige situatie is het zeker een groot vraagteken. We kunnen niet even bij de gemeente aan tafel schuiven om e.e.a. te bespreken. Dat is vervelend. Hopende dat Groninger Dorpen een afspraak voor iedereen kan sluiten.”

“We hebben de Gemeente Het Hogeland om uitstel van betaling van de gemeentelijke lasten gevraagd. Dat zorgt op korte termijn er voor dat we niet acuut liquiditeitsproblemen hebben. Als er geen steun in de vorm van extra financiële middelen komt dan vrees ik dat we het jaar afsluiten met een exploitatie tekort en een negatief kassaldo.”

Het tot stand brengen van financiële steun vanuit de lokale overheid is belangrijk. Aangezien 57% van de dorps- en buurthuizen heeft aangegeven dat zij behoefte hebben aan financiële ondersteuning (figuur 3) en 44% van de dorps- en buurthuizen heeft aangegeven dat zij door de Coronamaatregelen een tekort hebben op hun begroting dat zij niet kunnen opvangen (figuur 4).